

EL LLENGUATGE

Les majúscules

(II)

12/2/1977

Encara que no és possible de formular cap esquema resumit de l'ús de les lletres majúscules i minúscules, potser després del que vam comentar ahir sobre l'abús en què generalment s'incorre de les primeres, convindria indicar alguns dels casos en què hem pogut observar que més correntment es comet aquest abús.

En els títols de llibres, articles, reportatges, obres musicals i artístiques, etc., només han de dur la lletra inicial majúscula la primera paraula i aquelles altres que n'hagin de dur perquè són noms propis: Toponímia urbana i onomàstica vària. L'extraordinària vida de Pau Casals. Es corrent que a la portada de la mateixa obra —llibre, disc— i fins a les pàgines interiors del llibre, el títol hi figuri escrit íntegrament amb majúscules —si no és que hi figura íntegrament amb minúscules, d'acord amb les idees del grafisme modern. Quan calgui traslladar-lo a un altre lloc on hagi de figurar segons els criteris normals, convé regir-se pel que hem indicat, sense deixar-se endur per la tendència tan corrent de fer extensiu l'ús de les majúscules a la inicial de tots els noms i adjectius que hi intervenen.

Una falsa idea del respecte fa escriure també amb la inicial majúscula noms de càrrecs i títols: senyor, doctor, mossèn, duc, marquès, president, alcalde, rei, etc., però només caldria recórrer-hi en les abreviatures, si és que hom jutja útil de servir-se'n. La paraula sant precedint el nom propi corresponent només s'escriu amb majúscula quan es tracta d'un nom geogràfic o similar: el poble de Sant Pau de Segúries, però les epístoles de sant Pau.

El cas que potser planteja més problemes i en el qual es fa més difícil de no incórrer en inconseqüències es el dels noms de lloc en els quals figura, com a primer terme, un nom amb valor genèric: l'estany de Sant Maurici, el puig de Bassegoda, el gorg Negre, les gorges del Freser, el coll de Finestrelles. Generalment, tal com acabem de fer, escrivim aquests termes amb minúscula, però és forçós confessar que en alguns casos —el Turó de l'Home, p.e.— el terme genèric forma part tan integrant del topònim que hom opta per escriure'l amb la inicial majúscula, sense que es pugui establir una frontera precisa entre les dues possibilitats.

ALBERT JANE